

Redactionele kanttekeningen

Implementatie van EEG-richtlijnen

Naar verwachting zal de komende jaren het aantal EEG-richtlijnen in aantal en belang toenemen. Zoals bekend, richten deze richtlijnen zich tot de lidstaten, die vanuit EEG-perspectief in beginsel vrij zijn in de wijze waarop zij in hun nationale rechtsorde aan de richtlijnen voldoen. Bij de implementatie van richtlijnen gelden echter wel de nationale constitutionele voorschriften inzake de competentieverdeling. In een aantal gevallen – daar waar de Grondwet regeling in de formele wet, dan wel regeling bij of krachtens de formele wet verlangt – moet de formele wetgever optreden. Ook daarbuiten zal de formele wetgever veelal aan de slag moeten, al was het maar tot wijziging van bestaande wetten, nodig als gevolg van een of meer richtlijnen. Mede om te voorkomen dat de implementatie van richtlijnen niet tijdig plaatsvindt bevat een aantal wetten een of meer zeer ruime delegatiebepalingen, waarin de regering of een minister bevoegd wordt verklaard tot regelgeving ter implementatie van richtlijnen. Daarbij wordt nogal eens de bevoegdheid verleend om bij die gedelegeerde regelgeving af te wijken van de wet. In enkele gevallen is enige vorm van ‘parlementaire inbreng’ bij de gedelegeerde regelgeving gegarandeerd.

Zitten wij zo op het goede spoor? Tegen de beschreven methodiek zijn wel enige bezwaren aan te voeren: de richtlijnen komen zonder duidelijk democratische (parlementaire) inbreng tot stand, de nationale gedelegeerde regelgeving blinkt evenmin uit in democratisch gehalte. Moeten lidstaten als Nederland hun democratische wetgevingstraditie geheel of grotendeels opgeven terwille van het EEG-heil?

Naar het mij voorkomt is dat in beginsel niet nodig. Aan het bestaande nationale constitutionele recht zijn oplossingen te ontleen waarbij enerzijds het democratisch gehalte van de wetgeving gewaarborgd blijft, anderzijds voorkomen kan worden dat regelgeving ter implementatie van EEG-richtlijnen niet, niet tijdig of in onvoldoende mate geschiedt.

Het nationale constitutionele recht kent de medebewindsfiguur. De provinciale staten en de gemeenteraden – ‘democratische wetgevers’ – kunnen gehouden zijn verordeningen in medebewind vast te stellen. Doen zij dat niet, niet tijdig of in onvoldoende mate, dan geldt de zogeheten verwaarlozingsregeling: gedeputeerde staten respectievelijk B en W voorzien in de gevorderde medewerking.

Men kan de implementatie van de EEG-richtlijnen vergelijken met de medebewindsconstructie. In eerste instantie zou de formele wetgever – desnoods gebruik makend van beperkte delegatieconstructies – degene zijn die de EEG-richtlijnen moet implementeren. Zou deze zijn implementatie-taak ‘verwaarlozen’, dan zou de regering bevoegd – niet verplicht – moeten zijn daarin te voorzien, zonodig onder afwijking van de wet. Op deze wijze blijft het democratische aspect van de wetgeving gehandhaafd, terwijl in noodgevallen kan worden gegrepen naar de verwaarlozingsregeling. Een dergelijke constructie is eenvoudig te vervatten in een of meer wetten inzake de implementatie van EEG-richtlijnen. Een dergelijke verwaarlozingsregeling zou desgewenst waarborgen kunnen bevatten tegen al te ‘gouvernementeel’ ingrijpen. Te denken is aan voorschriften die verlangen dat het regeringsbesluit vervangen wordt door een formeel-wettelijke voorziening binnen een bepaalde periode of dat het regeringsbesluit wordt bekrachtigd bij formele wet. Hoe dat ook zij, de tot nu toe gebezigde constructies verdienen in het algemeen geen navolging.

C.A.J.M.K.